

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
១៧៧

**ឥទ្ធិពលបណ្តាញនៃអក្សរសិល្ប៍
កម្ពុជារូបជាធិបតេយ្យ**

**Ideological Influence of Democratic
Kampuchea Literature**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បណ្ណាល័យ
លេខ.....

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ណាន សុខា

**និក្ខេបបទបណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រ
ឯកទេស : អក្សរសិល្ប៍**

ភ្នំពេញ ២០១៥

មាតិកា

ទំព័រ

- មាតិកា	i
- ឧទ្ទិសស្នាដៃ	iii
- សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	iv
- អំណះអំណាង	v
- អក្សរកាត់ (ប្រើក្នុងនិក្ខេបបទនេះ)	vi
- មូលនិយមសង្ខេប	vii
- Abstract	viii
- សង្ខេបនិក្ខេបបទ	ix
- Summary	xviii
- អារម្ភកថា	xxviii

សេចក្តីផ្តើម

១- លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
២- ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៣- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	៤
៤- ដែនកំណត់និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ	៥
៥- វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ	៥
៦- សារៈប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ	៦
៧- រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៧

ជំពូកទី១

ទស្សនៈទូទៅស្តីពីទំនាក់ទំនងអក្សរសិល្ប៍និងមនោគមវិជ្ជា

១.១- អក្សរសិល្ប៍និងសង្គមនយោបាយ	៨
១.១.១- ទស្សនៈខ្លះៗចំពោះអក្សរសិល្ប៍	៨
១.១.២- ឥទ្ធិពលបដិការរវាងអក្សរសិល្ប៍និងសង្គមនយោបាយ	១០
១.២- ទ្រឹស្តីទូទៅនៃមនោគមវិជ្ជា	១២
១.២.១- ទស្សនៈខ្លះៗចំពោះមនោគមវិជ្ជា	១២
១.២.២- ទស្សនៈសំខាន់ៗមួយចំនួនទាក់ទងនឹងមនោគមវិជ្ជាបដិវត្តន៍	១៣
១.៣- ទំនាក់ទំនងអក្សរសិល្ប៍និងមនោគមវិជ្ជា	១៥

ជំពូកទី២

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃអក្សរសិល្ប៍កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

២.១- ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	២៣
២.១.១- ចលនាតស៊ូរបស់អង្គការបដិវត្តន៍កុម្មុយនីស្តកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៧០-១៩៧៥	២៣
២.១.២- របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩	២៥
២.១.៣- របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្រោយឆ្នាំ១៩៧៩	២៦
២.២- ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	២៨
២.២.១- អ្នកនិពន្ធនិងការផ្សព្វផ្សាយស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈ	៣១
២.២.២- ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការវិវត្តអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈពីឆ្នាំ១៩៧០-១៩៧៩	៣៧
២.៣- មនោគមវិជ្ជានៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	៩៣
២.៣.១- ការអប់រំមនោគមវិជ្ជាក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	៩៣
២.៣.២- ខ្លឹមសារមនោគមវិជ្ជាតាមរយៈស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈមួយចំនួន	៩៩

ជំពូកទី៣

**ឥទ្ធិពលបដិការនៃមនោគមវិជ្ជាអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈ
ក្នុងសង្គមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

៣.១- ឥទ្ធិពលនិងលក្ខណៈមនោគមវិជ្ជានៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៣៣
៣.១.១- ឥទ្ធិពលនៃមនោគមវិជ្ជានៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៣៣
៣.១.២- លក្ខណៈនៃមនោគមវិជ្ជានៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៤០
៣.២- ឥទ្ធិពលមនោគមវិជ្ជានៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈក្នុងសង្គមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៤៧
៣.២.១- ឥទ្ធិពលមនោគមវិជ្ជានៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈមកលើការដឹកនាំប្រទេសរបស់ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា	១៥០
៣.២.២- ឥទ្ធិពលមនោគមវិជ្ជានៃអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈមកលើការរស់នៅរបស់ប្រជាជន	១៦៧
៣.៣- ផលវិបាកនៃឥទ្ធិពលមនោគមវិជ្ជាក្នុងសង្គមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៧១
៣.៣.១- ផលវិបាកនៃឥទ្ធិពលមនោគមវិជ្ជាមកលើសង្គមកម្ពុជា	១៧២
៣.៣.២- ការបរាជ័យនៃមនោគមវិជ្ជាក្នុងសង្គមកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ	១៨៤
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	១៩០
គន្ថនិទ្ទេស	១៩៤
ឧបសម្ព័ន្ធ	២០០

មូលនិយមទ្រង់

អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យជាបត់ថ្មីមួយនៃប្រវត្តិអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ។ អ្នកខ្លះយល់ថា ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យគ្មានអក្សរសិល្ប៍ទេ។ តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ យើងឃើញថា ក្នុងរបបនេះពិតជាមានអក្សរសិល្ប៍ ដែលស្នាដៃទាំងនោះមានដូចជា កំណាព្យ ចម្រៀង ពាក្យស្លោក កម្រងរៀង ជាដើម និង មានខ្លឹមសារបម្រើឱ្យបដិវត្តន៍ថែមទៀតផង។ អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈបដិវត្តន៍មានតែបទចម្រៀងទេដែលមានភាពលេចធ្លោជាងគេក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ ដែលចម្រៀងទាំងនោះត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយមិនឈប់ឈរនៅតាមការដ្ឋាននានា ដើម្បីឃោសនាអំពីគោលមាតិកានយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។

យើងក៏ឃើញថា អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមានខ្លឹមសារប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាលប្រវត្តិសង្គមនៃរបបនេះផងដែរ។ ក្នុងដំណាក់កាលនៃការតស៊ូរបស់ពួកខ្មែរក្រហម អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈ ពិសេស បទចម្រៀងបដិវត្តន៍មានខ្លឹមសារបង្កបង្កើត ប្រមូលកម្លាំងប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់រណ្តោះគ្រប់សមាសភាពឱ្យចូលរួមក្នុងចលនាតស៊ូដើម្បីយកឈ្នះសង្គ្រាមជាមួយរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈមានចរិតផ្តួលរំលំ អត្ថន័យរបស់វាបានលើទឹកចិត្តប្រជាជនឱ្យចូលរួមតស៊ូ និង អប់រំប្រជាជនក្រីក្រ កម្មករ កសិករ ឱ្យមានការឈឺចាប់ ឱ្យស្អប់ខ្ពើមពួកមូលធន និង ភាពអយុត្តិធម៌សង្គម។ ក្រោយថ្ងៃជ័យជម្នះ១៧ មេសា ១៩៧៥ យើងឃើញថា អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈមានខ្លឹមសារលើកយកផែនការបង្កបង្កើនផល ចលនាការពារកសាងប្រទេស ក្រោមការដឹកនាំរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើបដិវត្តន៍សង្គមនិយមនិងកសាងសង្គមនិយមនៅកម្ពុជាមកបរិយាយ។ ក្រោយការប្រកាសជាចំហនូវការប្តូរនៃថ្ងៃកំណើតបក្សកុម្មុយនីស្ត កម្ពុជានិងគួរនាទីជាមគ្គុទ្ទេសក៍បក្សរបស់ ប៉ុល ពត នាខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៧មក អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈនៅតែមានការកិច្ចបម្រើមាតិកាសង្គមនិយមផ្តិតផ្តួលរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដដែល។ អង្គការនៅតែប្រើអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈជាវណ្ណសិរសតិអាម្មណ៍នយោបាយក្នុងការអនុវត្តមាតិកា«មហាលោតផ្លោះ មហាអស្ចារ្យ»។ ពាក្យពេចន៍នៃអត្ថបទកំណាព្យ-ចម្រៀងសុទ្ធតែបានណែនាំយុវជន-យុវនារីឱ្យដើរតាមនយោបាយបក្សដោយឥតងាករេ។ ក្រៅពីខ្លឹមសារខាងលើនេះ ស្នាដៃកំណាព្យ-ចម្រៀងបដិវត្តន៍ក៏លើកឡើងពីការកម្ទេចនូវរាល់ធាតុមិនបដិវត្តន៍ កម្ទេចនូវរាល់ខ្លាំងបដិវត្តន៍ថែមទៀតផង។

ជារួមរួម យើងឃើញថា អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមានខ្លឹមសារសំខាន់គឺបម្រើឱ្យនោគមវិជ្ជាបដិវត្តន៍ទាំងស្រុង ដែលមនោគមវិជ្ជាទាំងនោះមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងក្លាការលើការដឹកនាំនិងការរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ មនោគមវិជ្ជាមានលក្ខណៈដាច់ខាត មោះមុត មិនរុញរា ឯករាជ្យ ម្ចាស់ការ ជាដើម ដែលមានក្នុងអត្ថបទអក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈបដិវត្តន៍ទាំងនោះ បានលេចឡើងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងចរិតដឹកនាំនៃកម្មាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលមានលក្ខណៈកាចសាហាវ ឃោរឃៅ ផ្តាច់ការ ចំពោះប្រជាជន។ ឥទ្ធិពលនេះក៏បានធ្វើឱ្យការរស់នៅរបស់ប្រជាជនផ្លាស់ប្តូរខុសពីទំនៀមទម្លាប់ដើមទាំងស្រុងដែរ។ ប្រជាជនត្រូវរស់នៅសមូហភាព ធ្វើការងាររួម ហូបបាយរួម ដេករួម។ ជាងនេះទៅទៀត ឥទ្ធិពលនេះបានធ្វើឱ្យសង្គមមានអំពើសងសឹកគ្នា មានការរើសអើងគ្នារវាងប្រជាជននៅតាមតំបន់រំដោះនិងប្រជាជនដែលត្រូវអង្គការជម្លៀសពីទីក្រុងនានា ពិសេស ធ្វើឱ្យការរស់នៅរបស់ប្រជាជនមានភាពភ័យខ្លាចជានិច្ច។

សរុបមក អក្សរសិល្ប៍-សិល្បៈនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មានខ្លឹមសារបម្រើតែមនោគមវិជ្ជាបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាមួយមុខប៉ុណ្ណោះ។

Abstract

Literature of the Democratic Kampuchea is a new form of Khmer historical literature. Someone has thought the Democratic Kampuchea regime had no literature. Based on the study, we see that in this regime there are literature works such as poetry, songs, slogans, stories, etc. and all of these are the revolutionary ones. Among of these works only the revolutionary songs are stood out in the media and those songs were sung endless from day to day to propagandize the policy guidelines of the Communist Party of Kampuchea.

The meanings of Literature of Democratic Kampuchea were changing follow to the stage of historical social of this regime. The Literature in the struggle stage of Khmer Rouge, especially, the meaning of revolutionary songs called for people to join together fighting with the Khmer Republic regime. Moreover, it had encouraged and educated the poor people to hate and feel nauseated to capitalist and social injustice. After the Victory day in 1975, the literature played a role in bringing message of Angkar's plan to the population for growing rice and nation defending in order construct the revolution in Cambodia toward Socialism. After the declaring of the Communist Party of Kampuchea in September 1977, the literature works still were used to serve policy guideline of the Communist Party of Kampuchea. Angkar used literature as the front political mental instrument to implement their politics of Great Leap and Marvel. The wording of poem and songs are used to introduce the youth to follow the Angkar's advice. Besides the above content it also admonished people to destroy all items anti-revolution and all enemies of revolution.

Overall, we see that the meaning of literature of Democratic Kampuchea had propagandizes the revolutionary ideology of Angkar and it had influenced the leadership and the lives of the people in the Democratic Kampuchea regime. The revolutionary ideology such as to be absolute, dedicated, and not to hesitate to be independent, etc. were appeared clearly in the leadership characteristics of Kampuchea leaders that made one see they were vicious, cruel, and absolute. These had affected to the living of people such as in collective living, collective working and eating, including sleep. Moreover, they had brought about social revenge and discriminate between people in the liberated zone and the people who were evacuated from other cities, especially, made people fear all time.

To sum up, the literature of the Democratic Kampuchea contains the unique ideological meaning of Communist Party of Kampuchea.